

Predikan vid vallfärd och första spadtaget till manligt benediktin kloster

Kära bröder och systrar. Kollektbönen brukar redan vid mässans början ge oss tyngdpunkten och kärnan i dagens firande. Ofta är vi dock inte så uppmärksamma i början av mässan, så det kanske i dag har gått några förbi att vi redan där fick själva kontentan av det jag nu skall försöka säga er.

”Ingenting får gå före kärleken till dig”, heter det i kollektbönen. Ingenting får ta Guds plats. Ingen och inget får konkurrera med Gud i vårt liv som kristna. Bara detta är något helt revolutionärt. Evangeliet idag söker uttrycka på sitt sätt. I det dagliga livet som kristna försöker vi kämpa oss till att verkligen ge Gud äran i allt, att leva i ständig bön och tacksägelse, att låta lovsången hela tiden nynna och klinga inom oss.

Därför behöver vi alla ett hus som detta hus här i Mariavall, där lovsången liksom sitter i väggarna och aldrig tystnar. Vi behöver det mer än någonsin i dag i ett materialistiskt och konsumistiskt samhälle, där så få ting påminner oss om Gud. Klostren behövs för att vi skall kunna andas i den Helige Andes fulla kraft. I dag när vi firar den helige Benedictus, Europas skyddshelgon, får vi åter igen insupa den fulla inriktningen på Guds förhärligande, Guds godhet och sanning, så att Benedictus ord om att inte låta någonting gå före kärleken till Gud blir konkret verklighet i våra liv.

Jag tror att vi alla innerst inne anar vad det är som just för oss är det stora hindret, det som gör att vi fastnar på vägen till den ständiga lovsången och kärleken till Guds ära. Det kristna budskapet är alltid praktiskt och personligt. Det är alltid lättare att se vad de andra har för hinder på sin väg till Gud. Det hindret ser vi genast och vi kommenterar det alltför hastigt. Men att själva se vad det är i vårt liv som gör att vi inte alltid låter kärleken till Gud få den viktigaste platsen är det viktigaste. Det är alltid ett tecken på Guds oändliga godhet, när vi ser någonting av detta eller när någon i kärlek påpekar det för oss.

Den broderliga förmaningen är en annan av klosterlivets stora vishetspunkter som vi behöver återuppliva bland oss kristna i dag. I kollektbönen heter det också att vår himmelske Fader, han som är ”helighetens källa”, har gjort ”den helige Benedictus till en läromästare, som fostrat många till att tjäna dig i bot och bön”.

Kombinationen av bot och bön är ett budskap för vår tid. Bönen kan vi till nöds ta till oss, men det är svårare med boten. Samtidigt vet vi att vår del av världen hotar att kvävas av övergödning i alla bemärkelser. Vi behöver återupptäcka en askes för vår tid som gör oss oändligt mycket friare och lyckligare i vårt tjänande av Gud. Det är också en av Benedictus gåvor till Guds heliga folk att få oss att förstå att bot och bön alltid går ihop. Det är inget nytt. Hela evangeliet försöker lära oss det och under tidernas lopp upprepas det klassiska budskapet.

I år tänker vi speciellt på Lourdes, där Jungfru Maria för etthundrafemtio år sedan fick påminna gudsfolket om det som vi aldrig borde glömma, men som vi ständigt tenderar att skjuta åt sidan. De flesta tycker att det är svårt att be, men det beror ofta på att de inte bryr sig om boten, askesen, att avstå, att dela med sig, att avstå från sitt överflöd. Egentligen är det något naturligt och självklart, men vi har fått för oss att det är något vi inte behöver bry oss om. Men som världens situation i dag är måste vi alla inse, att om vi inte hittar ett nytt sätt, att göra bot, kommer konsumismen att kväva världen och oss själva.

Så kom inte och säg att Benedictus inte har något att säga till vår tid! Han är lika aktuell idag som för många hundra år sedan. Det underbara med de heliga är att de är våra vänner här och nu. De hjälper oss att just i dagens situation komma Kristus närmare. Eftersom de redan står inför Guds tron i den eviga härligheten och ber för oss, kan de vara oss närmare än vi ibland är varandra. Vissa helgon har en förunderlig förmåga att vara oss mycket närmare än grannen i lägenheten bredvid.

Som kristna måste vi, som Jesus säger så tydligt i evangeliet, ha blicken inställd på den eviga härligheten. Då blir det också lättare att avstå, att hitta den bot, den askes, den utblottelse som passar mig, så att jag inte klistrar fast och binder mig vid det jordiska utan tar emot det underbara och sköna som Gud har skapat som en gåva, som jag har till låns, ett Guds förråd. Det är inte något som jag själv skall utnyttja till bristningsgränsen, tills jag själv spricker och kanske hela världen med mig.

I dag får vi vara med om något stort och historiskt då det första munkklostret för benediktinbröder sedan reformationen uppförs i det katolska Sverige. Det finns redan ett benediktinkloster i det lutherska Sverige. I dag försöker vi kristna och alla kyrkor och samfund att hjälpa varandra på vägen till helighet. Vi försöker påminna varandra om att vi alla är kallade till ständig lovsång, till den fulla gemenskap med Kristus som vi ber om. Det är något stort och viktigt att vi har nått fram till en sådan inställning, där vi hjälper varandra på vägen till det fulla mötet med Kristus. När vi i dag tar det första spadtaget är det något som angår oss alla, även alla oss som inte har en tanke på att träda in i detta kloster. Det kanske här finns några som inom sig kan känna en sådan kallelse. Men för oss alla är det ett viktigt ögonblick, när ett hus uppförs till Guds allt större ära. Det hjälper oss att komma ihåg hur vår kursinriktning och det vi bygger på i vårt liv skall inriktas, att allt det vi gör, tänker, säger, lider av och kämpar med i sista hand är något som skall få oss att leva till Guds välbehag, till Guds ära. Denna inriktning på Guds primat, på att Gud har huvudrollen är något vi mer än allt annat behöver i dag, eftersom det är så svårt att bli påmind om det.

I vårt land tycks man skära bort, ja censurera bort, alla naturliga påminnelser om Guds närvaro. Jag jämförde pressreportaget om frigivningen av Ingrid Betancourt i Colombia med vad man skrev i andra tidningar i andra länder. Både i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet hade man noggrant skurit bort att hon först tackade Gud för frigivandet. I svenska tidningar tackade hon bara armén, medan man i andra länder visade ett foto, där hon tillsammans med de fyra frigivna låg på knä, bad till Gud och tackade honom för frigivandet. En av de frigivna hade t.o.m. en rosenkrans om halsen. Sådant får vi inte veta i Sverige, för det skulle kunna väcka subversiva tankar i ett konsumistiskt och materialistiskt klimat. Så långt har det gått i vårt land. Vi får inte de naturliga påminnelserna om att Gud är viktig och därför måste vi själva i vår personliga livsföring stå för dessa tecken på Guds primat. Vi får dem inte utifrån, men vi kan själva förmedla dem. Det är vår kallelse, i ett sekulariserat, gudshungrande klimat att vi alla måste ge dessa tecken och vittnesbörd om Guds primat i tillvaron.

I dag blir vi alla påmind om det, när vi tar det första spadtaget till Guds ära men också till människors bästa och deras frälsning. Det är min önskan till er att ni i ert innersta blir påmind om det som Benedictus har sagt och som liturgin påminner oss om. Ingenting får gå före kärleken till dig, du vår Herre och Gud.

+ Anders Arborelius OCD
Mariavall den 5 juli 2008